

**Laudato Si' Nyári Egyetem
PROGRAM
Esztergom, Szent Adalbert Központ
2024. június 30-július 5.**

II. Teremtésvédelmi Nyári Egyetem 2024

A nyári egyetem keretében célunk a katolikus intézmények pedagógusait teremtésvédelmi szempontból személyesen megérintő, fejlesztő, másrészt módszertani továbbképzésre is alkalmas programelemek megvalósítása. A program során előadások mellett az idő nagy részében beszélgetések, műhelygyakorlatok, terepi és lelki élmények várják a résztvevőket.

Tervezett téma:

Az ökológiai válság "felhívás a mély belső megtérésre", a Teremtővel, a teremtéssel és a testvéreinkkel való kapcsolatunk újragondolására. (LS 217) Ez a megtérési folyamat hónapok, sőt évek alatt bontakozik ki, ahogy a Szentlélek a lélek egyre mélyebb gazdagságára hív bennünket. Erre a megtérésre adott válaszukban felismerjük, hogy "az érényes élethez elengedhetetlenül szükséges, hogy megéljük hivatásunkat, hogy Isten művének védelmezői legyünk". (LS 216). Tettekre van szükség.

A Laudato Si' enciklika és a hozzá kapcsolódó célkitűzések segítenek irányítani cselekedeteinket. Újrdefiniálják és újjáépítik az egymással és közös otthonunkkal való kapcsolatunkat. Holisztikus megközelítésük elismeri valamennyi társadalmi-gazdasági rendszer bolygószerű korlátait és az ökológiai válság emberi gyökereit. Spirituális és kulturális forradalomra szólítanak fel az átfogó ökológia megvalósítása érdekében. A Laudato Si' szellemisége és konkrét iránymutatásai egyéni és szervezeti cselekvési tervbe foglalva segítenek intézményeknek, közösségeknek vagy családoknak átgondolni és megvalósítani a Laudato Si'-re adott válaszat. A Laudato Si' alábbi hét célja mentén 5 napon át keressük együtt azt az egyéni és közösségi útmutatást, amely a sürgős és azonnali intézkedésekhez vezet, amelyeket mindannyian megtehetünk közös otthonunk gondozása érdekében. "Mindannyian együttműködhetünk Isten eszközeként a teremtés gondozásában, mindenki a saját kultúrája, tapasztalata, elkötelezettsége és tehetsége szerint" (Laudato Si' 14).

1. nap:		Válasz a Föld kiáltására
2. nap:		Válasz a szegények kiáltására
3. nap:		Az egyszerű és fenntartható életmód elsajátítása
4. nap:		Ökológiai közgazdaság
5. nap:		Közösségi elköteleződés és közreműködő cselekvés

Minden egyes nap foglalkozunk vele:

ökológiai lelkeség

ökológiai nevelés

0. nap 06.30. – Érkezés, előesti bevezető program

Fakultatív lehetőség: 11-kor a Ferences templomban van szentmise

13.00-tól érkezés és fogadás **MINDENKINEK**: Hotel Adalbert - Szent György Ház (bejárat és parkolása az egyirányú Papnevelde utca felől)

14:30-tól bemutatkozás, ismerkedés, **csoportok kialakítása**

16:00-17:10 **A The Letter c. film vetítése és beszélgetés** a Szent István Konferenciateremben
<https://www.theletterfilm.org/hu/vetitest/>

17:10-17:45 A filmet követően **Nevelős Gábor SJ**, a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium rektorának előadása

17:45-18:15 beszélgetés a látottakról

18:15-18:45 közös imádság az ökológiai megtérésünkért és átfogó ökológiai szempontok az esti examenhez **Nevelős Gábor**

19:00-21:00 *borkostolóval egybekötött **vacsora** a Primás Pince Étteremben*

21:00 beszélgetés folytatása az udvaron vagy a *Szent István Konferenciateremben*

A kápolna a teljes program alatt szabadon látogatható.

1. nap:		Válasz a Föld kiáltására
2. nap:		Válasz a szegények kiáltására
3. nap:		Az egyszerű és fenntartható életmód elsajátítása
4. nap:		Ökológiai közgazdaság
5. nap:		Közösségi elköteleződés és közreműködő cselekvés

Minden egyes nap foglalkozunk vele:

- ökológiai lelkeség
- ökológiai nevelés

II. Teremtésvédelmi Nyári Egyetem 2024

Programtervezet

1. nap 07.01. Válasz a Föld kiáltására

A nap kulcsüzenetei: *Isten teremtette a világot. A világ Isten tulajdona. A természet valóságos, a természet valósága objektív. A világban rend van. A teremtett világ Isten üzenete. Mi is a teremtett világ része vagyunk. Egység Istennel, Istenben.*

Fakultatív programok:

4:30 Napfelkelte (4.51) köszöntése, imádság kint a szabadban – Bazilika előtti Szent István tér
5:30-6:30 Séta a Mária Valéria hídhöz – a Nap útja az égen, a Duna keleti és nyugati partja, saját utunk, utunk a ránk bízottakkal (vezetett helyzetgyakorlatok csoportokban)

7:30-8:30 reggeli

Délelőtti program a Fogadóteremben

9:00-9:30 **Székely János** püspök úr köszöntő levele
Köszöntő és bevezető **Szilvácsku Miklós Zsolt** PPKE Teremtésvédelmi Kutatóintézet, a nyári egyetem vezetője, **Barcsák Marianna**, KaPI igazgató és **Priegl Diána**, értékesítési vezető Szent Adalbert Rendezvényközpont

9:30-10:15 A teremtés megértése a teremtettség álélése (megajándékozottság, bizalom) – **Zlinszky János**, szakbiológus, tanácsadó, a PPKE Szent II. János Pál Pápa Kutatóközpont Teremtésvédelmi Kutatóintézet alapítója

10:15-11:00 beszélgetés az előadóval és a tőle kapott kérdések megvitatása kiscsoportban

11:00-11:20 szünet (udvar, mozgás)

11:20-12:05 Ökológiai megtérés az egyén és a kíséző, a pap szempontjából, illetve a (keresztény) közösségek újrafelfedezése, mint kiút az ökológiai válságból – **Nobilis Márió**, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola oktatója

12:05-12:50 beszélgetés az előadóval és a tőle kapott kérdések megvitatása kiscsoportban

13:00 Ebéd

15:00-18:00 **csoportos foglalkozás a Duna Múzeumban és környékén – Fehér Györgyi** múzeumpedagógus és dr. Szilvácsku Zsolt

Témák:

- A Föld állapota, a víz kiemelt szerepe, környezetünk, mint rendszer, környezetünk értékei, működése, helyzete
- hogyan érzékeljük, hogyan értékeljük, hogyan és miért követjük nyomon a környezeti helyzetet
- ki tanít kit táj, vízrendszer, föld, ember, élőlények stb.? tanulás a tájban, tanulás a természettől, tájtól stb.
- bizalom a teremtésben, kiált a Föld reagál, vészjelzést küld, változik, félünk, mit tegyünk? Nem barátunk többé, a környezet ellenséggé veszélyesé válik? Hogyan találhatunk rá az egységre?
- személyes élmények tapasztalatok megosztása, újak szerzése és módszerek és azokkal kapcsolatos tapasztalatok megosztása.

18:30-19:30 vacsora

19:30 közös imádság a teremtett világért, Földünkért és átfogó ökológiai szempontok az esti examenhez

Esti fakultatív program a Szent István teremben:

20:00-21:30 **Tánc és mozgás, mint oktatási eszköz és saját élmény Mocskonyi Emese**, néptáncpedagógus, magyar-néprajz szakos tanár, a zenét a **Masoko** zenekar szolgáltatja

II. Teremtésvédelmi Nyári Egyetem 2024

Programtervezet

2. nap 07.02. Válasz a szegények kiáltására

A nap kulcsüzenetei: *Az is értékes, ami nem a miénk. Szabadságunk sajátos vonásai, törvényszerűségei. Tetteink és döntéseink következményei a környezetre és embertársainkra. Döntés és tett a szeretet megtestesülése. Egység Istennel, Istenben.*

Fakultatív program:

7:00-7:30 reggeli dicséret a kápolnában

7:30-8:30 reggeli

Délelőtti program a Fogadóteremben

- 9:00-9:45 Környezeti változás hatásai az emberekre, közösségekre (klíma, víz, levegő, talaj és biodiverzitás, zaj, egészség, közösség egy rendszer + természetben gyökerező tanulás) – **Czippán Katalin** NKE/IUCN
- 9:45-10:30 beszélgetés az előadókkal + a tőlük kapott kérdések megvitatása kiscsoportban
- 10:30-10:50 szünet (mozgás, udvar)
- 10:50-11:30 A nyomorban élők, leszakadók – **Juhász Katalin Ágnes O.Praem.** általános előjáró Zsámbék
- 11:30-12:45 beszélgetés az előadóval + a kapott kérdések megvitatása kiscsoportban hosszabb beszélgetés

13:00 Ebéd

15:00-16:30 **Délutáni műhely csoportokban** a Szent István konferenciateremben és a kertekben *óvodapedagógusoknak, tanítóknak:*

a Prímási Katolikus Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda bajóti tagintézmény-vezetőjével **Gagyiné Páldi Hajnalkával** közös gondolkodás a szegregációról, lehetőségek és utak keresése. Élmények megosztása.

tanároknak, oktatóknak:

15:00-15:30 a Zöld Föld tantárgyról – **Matolcsi Miklós**, a fenntarthatósági témahét és a Zöld Föld középiskolai fenntarthatósági tantárgy ötletgazdája, az Alapértékek Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója

15:30-16:30 Lehetőségek és utak – közös gondolkodás a leszakadásról és a szegregációról **Urbán Judittal**, az Esztergomi Kolping Katolikus Szakképző Iskola vezetőjével

valamennyi résztvevőnek:

17:00-18:15 Digitális világ és a társakkal és a természettel való kapcsolat, **Szűts Zoltán**, EKKE Pedagógiai Karának dékánja, online média és digitális pedagógia szakértő

18:30–19:30 vacsora

19:30 közös imádság a nyomorban élőkért és a közösségekért, átfogó ökológiai szempontok az esti examenhez

Esti fakultatív program:

20:00-kor indulás a Becket Szent Tamás- kápolnához - Ökológiai megtérés keresztútja (teremtésvédelmi keresztút) – a jelenlévő teremtésvédelmi referensekkel

II. Teremtésvédelmi Nyári Egyetem 2024

Programtervezet

3. nap 07.03.

Az egyszerű és fenntartható életmód elsajátítása

A nap kulcsüzenetei: A keresztény lelkiség az életminőség felfogásának alternatív módját javasolja, és olyan prófétai és szemlélődő életstílusra bátorít, amely a fogyasztáshoz való ragaszkodás megszállottsága nélkül képes a mélységes öröme. (LS 222) Egyetlen személy sem képes boldog mértéktartásban kibontakozni, ha nincs békében ömagával. (LS 225)

Fakultatív program:

4.30-7:00 'Nézzétek az ég madarait!' – gyalogos hajnali madarászás Szilvácsku Zsolttal

7:30-8:30 reggeli

Délelőtti program a Fogadóteremben

9:00-10:00 „**Nézzétek az ég madarait!**” – A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület munkájának a megismerése különös tekintettel a madarász ovi és sulis programokra – **Miklós-Bóta Edit és Sarlós Dávid, MME**

10:00-10:30 kérdések, beszélgetés

10:30-11:00 szünet (mozgás, udvar)

11:00-12:50 Mottó: Egyetlen személy sem képes boldog mértéktartásban kibontakozni, ha nincs békében önmagával. (LS 225)

Mire van szükségünk? Fel lehet-e készülni a krízisekre? Személyes és közösségi reziliencia – beszélgető társak: **Simó Irma**, klinikai pszichológus, mentálhigiénés szakember és művészetterapeuta, **Szalay Mátyás**, Szent II. János Pál pápa Kutatóközpont kutatója, **Buza Domonkos**, klinikai szakpszichológus, az Éjjel-nappal Lelki Elsősegély Telefonszolgálat (É.L.E.T.) egyik alapítója és önkéntes munkatársa
moderál: Szilvácsku Miklós Zsolt

13:00 Ebéd

óvodapedagógusok, tanítók számára:

15:00 -16:30 Franz Kett pedagógiájára épülő teremtésvédelmi foglalkozás – **Sipos Edit**, Franz Kett Pedagógus, az Institut für Franz-Kett-Pädagogik GSEB tagja

16:30-18:00 Ökoséták – **Bajzáth Mária**, a Népmesekincstár-Mesepedagógia műhelyvezetője

tanítók, tanárok, oktatók számára:

15:00-18:00 iskolai megoldásokkal, jógyakorlatok – a **részvevők megosztásai** a Fogadóteremben

18:30-19:30 vacsora

19:30 közös imádság a közösségekért, átfogó ökológiai szempontok az esti examenhez

Esti fakultatív programok párhuzamosan:

20:00-21:30 Kézműves technikák az újrashasznosítás jegyében – **Módlí Ágnes**, tanító, népi játszóházi foglalkozásvezető és **Módlí Tamásné**, óvodapedagógus, hagyományismeret oktató

II. Teremtésvédelmi Nyári Egyetem 2024

Programtervezet

4. nap 07.04.

Ökológiai köz-gazdaság

A nap kulcsüzenetei: A társadalmi problémákra közösségi hálóval kell válaszolni, nem pusztán az egyéni javak összegzésével. (LS 219) Isten, amikor megteremtette a világot, egyfajta rendet és dinamizmust írt bele, amelyet az embernek nincs joga figyelmen kívül hagyni. (LS 221)

Fakultatív program:

7:00-7:30 reggeli dicséret a kápolnában

7:30-8:30 reggeli

Délelőtti program a Fogadóteremben

9:00-9:45 **Az Egyház tanítása a jó gazdaságról** – a profit és a közjó szerepe – **Baritz Sarolta Laura OP**, közgazdász, a Keresztény Társadalmi Elvek a Gazdaságban képzés egyik alapítója, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanára és **Kollár László**

9:45-10:15 Beszélgetés az előadókkal + a tőlük kapott kérdések megvitatása kiscsoportban

10:15-10:40 szünet (mozgás, udvar)

10:40-11.25 **Szükségszerű változások, a köz-gazdaságról érthetően** – **Kelemen Eszter**, közgazdász, az Európai Ökológiai Közgazdaságtani Társaság (European Society for Ecological Economics) alelnöke

11:25-12:00 Beszélgetés az előadóval + a tőle kapott kérdések megvitatása kiscsoportban

12:00-12:50 **Város-falu-iskola, egyház-közösség-iskola** – példák és lehetőségek az együttélésre vidéken – **Dancsokné Fóris Edina és Szilvácsku Miklós Zsolt**

13:00 Ebéd

Délutáni műhely a Szent István Konferenciateremben és a városban

15:00-16:30 foglalkozás a **Keresztény Múzeumban Vereckei András művészettörténész, múzeumpedagógus vezetésével**

Óvodapedagógusok, tanítók számára:

17:00 -18:15 Drámapedagógia saját élmény és alkalmazási lehetőségek – **Kunné Darók Anikó** óvodapedagógus és drámapedagógus

Tanítók, tanárok, oktatók számára:

17:00-18:15 Rendszergondolkodás tanítása, átélése, játékosan – **Szilvácsku Miklós Zsolt**

18:30-19:30 vacsora

Esti fakultatív program:

20:00-24:00 busszal utazás Pilisszentlélekre a kolostorromokhoz: Éjszakai égbolt, Szentjánosbogár Közösség tapasztalatainak megosztása, ének és szentmise itt fenn a hegyen **Sajgó Szabolccsal**

II. Teremtésvédelmi Nyári Egyetem 2024

Programtervezet

5. nap 07.05. Közösségi elköteleződés és közreműködő cselekvés

A nap kulcsüzenetei: Ökológiai megtérésre van tehát szükségünk, amely azt jelenti: engedjük, hogy Jézussal való találkozásuk minden következménye megjelenjen a minket körülvevő világhoz fűződő kapcsolataikban. (LS 217)

Fakultatív program:

7:00-7:30 reggeli dicséret a kápolnában

7:30-8:30 reggeli

Délelőtti program a Fogadóteremben

9:00-11:00 **Egy hajóban evezünk** – pedagógusi, illetve gyermekközösségi **együtműködés és közösségi reziliencia** fejlesztésének módszerei és tapasztalatai csoportos megosztás – **Tatai Klára** bibliodráma-vezető, pszichodráma-vezető, lelkipogozó és mentálhigiénés szakember

11:30-13:15 a nyári egyetem zárása: megosztások, összegzés és értékelés - **Szilvácsku Miklós Zolt**, a nyári egyetem vezetője és **Nyiri Andrea**, a KaPI teremtésvédelmi munkacsoportjának vezetője részvételt igazoló oklevelek átadása

13:30 Ebéd

Hazautazás